

PROTOKÓŁ
Z POSIEDZENIA NARADY URZĄDZENIOWEJ
DLA NADLEŚNICTWA KARTUZY

w celu sformułowanie założeń do projektu planu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Kartuzy na lata 2028-2037 oraz
zakresu projektowanych uzgodnień do prognozy oddziaływania tego planu na
środowisko i obszary Natura 2000.

Wytyczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych.

Obowiązek sporządzenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa wynika z ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r.

Na podstawie Zarządzenia nr 116 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 grudnia 2023 r., Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku zwołał posiedzenie Narady Urządzeniowej, mającej na celu ustalenie i przyjęcie wytycznych do prac terenowych nowego planu urządzenia lasu, na lata 2028-2037. Posiedzenie odbyło się w dniu 26.03.202 r. w Centrum Kultury w Sierakowicach. W naradzie uczestniczyło 58 osób, a przewodniczył jej Marek Kowalewski – Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku. Lista uczestników została załączona do protokołu (załącznik nr 1). Na podstawie przedstawionych wystąpień: Nadleśniczego Nadleśnictwa Kartuzy, Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Gdańsku, kierownika ZOL w Gdańsku, Wykonawcy, przyjęto następujące założenia do planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kartuzy na lata 2028-2037 oraz zakres projektowanych uzgodnień do prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

Prace urządzeniowe VI rewizji dla Nadleśnictwa Kartuzy zostaną wykonane wg stanu na 01.01.2028 r.

1. Informacja o podstawowych założeniach polityk zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczących gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska;

Obecnie obowiązujące akty prawne w tym zakresie to:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030 *stanowiący kluczowe narzędzie kształtowania regionalnej polityki przestrzennej, ustalenia te wiążące są dla samorządów lokalnych, które mają obowiązek uwzględniania ich przy sporządzaniu planów ogólnych oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na poziomie gminnym;*

- Audyt Krajobrazowy Województwa Pomorskiego (w zasięgu Nadleśnictwa Kartuzy zlokalizowanych jest 6 Krajobrazów priorytetowych: Lasy Mirachowskie, Górny odcinek doliny Łeby, Jeziora Lubowisko i Dąbrowskie, Jeziora Potęgowskie, Kartuzy – zespół poklasztorny, Zespół jezior Raduńsko – Ostrzyckich) – *rekomendujący m.in. dążenie do wykształcenia i zachowania krajobrazów leśnych o zróżnicowanej strukturze wiekowej, z możliwie wysokim udziałem starodrzewów, przestojów i drzew biocenotycznych, ograniczenie rębni zupełnych na rzecz rębni gniazdowych i złożonych, szczególnie w obszarach wrażliwych, takich jak strefy krawędziowe, stoki jezior i torfowiska, utrzymanie ciągłości powierzchni leśnej w korytarzach ekologicznych oraz ochrona najcenniejszych drzewostanów naturalnych i starolasów o wysokich walorach przyrodniczych;*
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Pomorskiego 2030;
- Program Ochrony Środowiska Powiatu Kartuskiego 2030 - *wskazujący m.in. zadania polegające na: właściwym gospodarowaniu zasobami leśnymi, racjonalnej gospodarce leśnej, zachowaniu lub przywracaniu właściwego stanu siedlisk i gatunków, ochronie krajobrazu, ochronie form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo;*
- Strategia Rozwoju Powiatu Kartuskiego 2030 - *długoterminowa koncepcja funkcjonowania regionu, obejmująca m.in. analizę problemów oraz cele strategiczne w zakresie ochrony środowiska naturalnego, w tym również lasów;*
- Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2030 roku;
- Strategia Rozwoju Gminy Kartuzy 2040;
- Strategia Rozwoju Gminy Stężyca na lata 2026-2035;
- Strategia Rozwoju Gminy Somonino na lata 2020-2029;
- Strategia Rozwoju Gminy Chmielno na lata 2023-2030;
- Strategia Rozwoju Gminy Wiejskiej Kościerzyna na lata 2024-2030;
- Strategia Rozwoju Gminy Nowa Karczma 2026-2035.

Strategie rozwojowe gmin wskazują na dążenie do zapewnienia bezpieczeństwa i optymalnych warunków życia mieszkańców, przy jednoczesnym dbaniu o środowisko i zrównoważony rozwój, tworząc przyjazne warunki dla rozwoju gospodarczego.

2. Podstawowe informacje z zakresu gospodarki leśnej prowadzonej przez nadleśnictwo, współpracy z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami oraz roli nadleśnictwa w lokalnym rynku pracy;

A. Hodowla lasu.

Podstawowym kierunkiem działania Nadleśnictwa Kartuzy jest zapewnienie trwałości lasów w obliczu zachodzących zmian klimatycznych, przy jednoczesnym zwiększaniu ich różnorodności biologicznej. Podkreślono, że w procesie odnowienia lasu Nadleśnictwo koncentruje się na maksymalnym wykorzystaniu potencjału lokalnych ekotypów gatunków lasotwórczych. W okresie ostatnich 8 lat odnowienia naturalne

objęły 546 ha, co stanowi blisko 54% wszystkich odnowień. Nadleśnictwo corocznie odnawia około 126 ha gruntów leśnych, przy czym przeważającą część stanowią odnowienia w rębniach złożonych, natomiast odnowienia na zrębach stanowią około 19%. Ponadto w celu przebudowy drzewostanów (w tym gruntów porolnych) prowadzone są działania zmierzające do wprowadzania drugiego piętra.

Nadleśnictwo stosuje orkę mechaniczną, w sytuacjach uzasadnionych, w szczególności, gdy roślinność runa leśnego mogłaby negatywnie wpływać na wzrost młodych sadzonek po posadzeniu lub dalszy rozwój siewek. W przypadkach, gdy stan gleby na to pozwala stosowane jest odnawianie bez przygotowania gleby.

W okresie 2018–2025 Nadleśnictwo wykonało zabiegi pielęgnacyjne we wczesnych fazach rozwoju drzewostanów (uprawy, młodniki) na powierzchni blisko 1 700 ha.

B. Nasiennictwo i selekcja.

Nadleśnictwo Kartuzy w ramach zarządzanej powierzchni leśnej wytypowało drzewostany oraz pojedyncze drzewa o pożądanych cechach fenotypowych, zdrowotnych i adaptacyjnych do zmieniających się warunków klimatycznych, które stanowią bazę do pozyskiwania nasion w celu produkcji materiału sadzeniowego o jak najwyższej jakości: w tym: drzewa mateczne (So – 23 szt., Md – 9 szt., Dg – 5 szt., Bk – 10 szt.), plantację nasienną sosny pospolitej o powierzchni 6,98 ha, wyłączone drzewostany nasienne (So – 17,55 ha, Św – 13,13 ha, Bk – 63,15 ha, Lp – 6,90 ha), gospodarcze drzewostany nasienne (So – 91,66 ha, Św – 3,75 ha, Jd – 11,18 ha, Dg – 2,69 ha, Bk – 68,62 ha), źródła nasion – 5 szt., oraz drzewostany zachowawcze (So – 2,12 ha, Bk – 9,00 ha).

C. Pozyskanie drewna.

W Planie Urządzenia Lasu na lata 2018-2027 dla Nadleśnictwa Kartuzy pozyskanie drewna ustalone zostało w ilości nie większej niż 971 724 m³ grubizny netto, w tym:

- maksymalny etat cięć w użytkowaniu rębnym – 416 724 m³, na powierzchni manipulacyjnej 2666,37 ha,
- obligatoryjny powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym na 10 470,09 ha z orientacyjną masą do pozyskania 555 000 m³ grubizny.

D. Użytkowanie rębne.

Użytkowanie rębne realizuje się ze wskazaniem na intensyfikację wykorzystania rębni częściowych, stopniowych i przerębowych. Rębnie zupełne zrealizowane zostały na 65 ha co stanowi zaledwie 3 % ogółu wykonanych rębni.

E. Ochrona lasu - zbiór i wywóz śmieci.

Mimo licznych kampanii społecznych apelujących o niezaśmiecanie lasów, Nadleśnictwo wciąż ponosi znaczne koszty związane ze zbieraniem i wywozem odpadów oraz likwidacją nielegalnych wysypisk. W latach 2018-2025 koszty sprzątnięcia terenów leśnych wyniosły 775 tys. zł.

F. Współpraca z lokalnymi samorządami i innymi podmiotami.

- Kaszubski Park Krajobrazowy, Urzędy Gmin, Starostwa Powiatowe, WFOŚiGW w Gdańsku, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, RDOŚ w Gdańsku;
- Lokalne stowarzyszenia, organizacje, fundacje, tj.: Stowarzyszenie „Kamienicki Młyn”, Stowarzyszenie Turystyczne „Kaszuby”, Lokalna Organizacja Turystyczna „Szczyt Wieżyca”, Zrzeszenie Kaszubskich Kuczerów i Hodowców Koni, Fundacja Chlorofeel, Komitet Ochrony Orłów, Związek Piłsudczyków Rzeczypospolitej Polskiej Towarzystwo Pamięci Józefa Piłsudskiego Okręg Kaszubsko-Pomorski w Kartuzach, GKS CARTUSIA – Sekcja Narciarska;
- Pomorski Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt „Ostoja”, Biblioteka Gminna w Stężycy, Centrum Kultury w Sierakowicach, Kartuskie Centrum Kultury, Polski Związek Pszczelarski, Polski Związek Łowiecki, Polski Związek Wędkarski;
- Powiatowe Komendy Policji i Straży Pożarnej, Ochotnicze Straże Pożarne;
- Lokalne media: Kartuzy.info, Express Kaszubski, Dziennik Bałtycki, Kurier Kaszubski, Radio Gdańsk, Radio Głos;
- Instytucje oświatowe: przedszkola, szkoły podstawowe i szkoły ponadpodstawowe, uczelnie wyższe.

G. Współpraca z podmiotami gospodarczymi – udział w lokalnym rynku pracy.

Nadleśnictwo współpracuje z Zakładami Usług Leśnych i ich podwykonawcami, które realizują usługi leśne na terenie nadleśnictwa. Relacje gospodarcze obejmują również sektor przerobu drewna reprezentowany przez tartaki i zakłady przetwórstwa drzewnego (37 aktywnych firm z obszaru nadleśnictwa oraz 160 innymi firmami z terenu całej Polski) oraz firmy transportowe (2 firmy z obszaru nadleśnictwa). W ciągu ostatnich 8 lat Nadleśnictwo zaspokoilo również potrzeby surowcowe lokalnego przemysłu drzewnego wolumenem 128 000 m³ (17% całkowitej sprzedaży), natomiast nabywcy detaliczni odebrali w tym okresie 89 300 m³ drewna, co stanowiło 12% całkowitej sprzedaży.

3. Realizowane przez nadleśnictwo działania i projekty środowiskowe, edukacyjne, turystyczne, infrastrukturalne, naukowe itp.;

- Pracownicy Nadleśnictwa aktywnie realizują zadania z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej we współpracy z placówkami oświatowymi, lokalnymi organizacjami oraz stowarzyszeniami. Jednostka regularnie uczestniczy w wydarzeniach regionalnych, przygotowując cieszące się dużym zainteresowaniem stoiska edukacyjne, a także organizuje spacer z leśnikiem, społeczne akcje sadzenia lasu oraz zajęcia terenowe. Istotnym elementem tej działalności jest projekt „Co w lesie huczy?”, realizowany wspólnie z Fundacją Chlorofeel. W ramach tej inicjatywy odbywają się warsztaty edukacyjne połączone z wyprawami terenowymi, które popularyzują wiedzę o biologii i roli sów w ekosystemie oraz obejmują instruktaż rozpoznawania ich głosów.
- W latach 2018–2021 Nadleśnictwo Kartuzy, wspólnie i dzięki dofinansowaniu z WFOŚiGW w Gdańsku, zrealizowało zabiegi ochronne w rezerwatach przyrody (ujęte w planach ochrony): Staniszewskie Błoto, Żurawie Błota, Leśne Oczko, Ostrzycki Las, Kurze Grzędy oraz Jezioro Turzycowe. Prace objęły

sumaryczną powierzchnię 123,60 ha, a kwota wsparcia wyniosła ponad 292 000 PLN.

- Od 2019 roku w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej działania rolno-środowiskowo-klimatyczne, realizowane są zabiegi na gruntach torfowiskowych i łąkach wilgotnych, obecnie na powierzchni prawie 50 ha.
- W ramach realizacji „Kompleksowego projektu ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL LP” (OPL) dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej zrealizowano zadania ochronne na terenach obszarów Natura 2000 Dolina Górnej Łeby, Staniszewskie Błoto i Kurze Grzędy na łącznej powierzchni 117,52 ha z sumą dofinansowania ponad 357 000,00 PLN.
- W 2025 roku przystąpiono do realizacji Projektu pt. „Lasy dla mokradeł – ochrona siedlisk hydrogenicznych” na obszarach cennych przyrodniczo (GMOK), współfinansowany w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS), do tej pory wykonano pierwszy etap na powierzchni 7,28 ha z wartością dofinansowania ponad 75 000 złotych.
- W roku 2026 rozpoczęto realizację prac w ramach Projektu pt. „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych – kontynuacja (MRN3)” współfinansowany w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS)

4. Informacja o formach ochrony przyrody i funkcjach lasu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000, rezerwatów przyrody wyznaczonych na gruntach w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa;

A. Obszary Natura 2000

Na terenie Nadleśnictwa Kartuzy występuje dziesięć obszarów Natura 2000 - dziewięć objętych dyrektywą siedliskową – Dolina Górnej Łeby, Kurze Grzędy, Staniszewskie Błoto, Prokowo, Dąbrówka, Nowa Sikorska Huta, Piotrowo, Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego, Jeziora Kistowskie - oraz jeden wyznaczony dyrektywą ptasią - Lasy Mirachowskie.

B. Rezerваты.

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo znajduje się 14 rezerwatów przyrody, które dzielimy ze względu na ich rodzaj:

- Leśne: Ostrzycki Las, Staniszewskie Zdroje, Stare Modrzewie, Szczelina Lechicka, Zamkowa Góra;
- Florystyczne: Kurze Grzędy, Żurawie Błota;
- Torfowiskowe: Jezioro Turzycowe, Leśne Oczko, Staniszewskie Błoto, Żurawie Chrusty;
- Krajobrazowe: Lubygość, Szczyt Wieżyca na Pojezierzu Kaszubskim, Dolina Mirachowskiej Strugi;

C. Obszary Chronionego Krajobrazu

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Kartuzy znajdują się 3 Obszary Chronionego Krajobrazu:

- Gowidliński Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Ramlejskich;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni.

D. Parki Krajobrazowe

Nadleśnictwo Kartuzy położone jest częściowo w zasięgu Kaszubskiego Parku Krajobrazowego na powierzchni 10908,48 ha (pow. leśna 10431,57 ha oraz pow. nieleśna 476,91 ha)

E. Użytki ekologiczne

Na gruntach Nadleśnictwa Kartuzy utworzono 6 użytków ekologicznych: Bagna Przewóz, Jelenie Moczary, Kosy, Jezioro Lubowisko, Dwa Oczka, Utopiec.

F. Pomniki Przyrody

Na terenach Nadleśnictwa Kartuzy znajduje następujące pomniki przyrody:

- 12 pojedynczych drzew;
- 1 grupa drzew;
- 6 głazów narzutowych.

5. Informacje dotyczące zabezpieczenia przeciwpożarowego w lasach;

Lasy Nadleśnictwa Kartuzy ze względu na uwarunkowania siedliskowe należą do III kategorii zagrożenia pożarowego. Największe zagrożenie pożarowe występuje w obrębie leśnym Wieżyca, ze względu na dominujący udział siedlisk borowych.

Nadleśnictwo posiada rozbudowany system ochrony przeciwpożarowej złożony z:

- punktu alarmowo-dyspozycyjnego PAD w siedzibie Nadleśnictwa Kartuzy;
- 1 dostrzegalni przeciwpożarowej;
- 3 baz podręcznego sprzętu p-poż.;
- 12 punktów czerpania wody;
- 14 dojazdów pożarowych (o łącznej długości 56,46 km).

W ramach prewencji przeciwpożarowej prowadzona jest współpraca z jednostkami PSP (Kartuzi, Kościerzyna) oraz lokalnymi OSP. Podczas wspólnych manewrów terenowych weryfikowana jest sprawność procedur na wypadek pożaru lasu, w tym w szczególności dostępność dojazdów pożarowych oraz czas potrzebny na przeprowadzenie działań.

6. Określenie potrzeb wskazywania obszarów zagrożonych uszkodzeniami: na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, owady, grzyby, jemiolę, bobry, przemysł itp.;

W trakcie prac taksacyjnych należy uwzględnić obszary zagrożone uszkodzeniami na gruntach porolnych, powodowanymi przez zwierzynę łowną, grzyby oraz bobry. Potrzeby w powyższym zakresie określono w oparciu o praktyczną wiedzę Nadleśnictwa oraz wskazania ZOL.

7. Informacje z zakresu ochrony lasu, w szczególności z odnotowanymi szkodami spowodowanymi przez czynniki biotyczne i abiotyczne (wiatry, gradobicia, okiść, pożary, jemiolę, owady, patogeny grzybowe, zwierzynę płową itp.) wraz ze wstępną oceną zdrowotności oraz przedstawieniem wykazu drzewostanów do objęcia szczególną uwagą w trakcie taksacji, ze względu na odnotowane uszkodzenia i wpływ na ocenę stabilności drzewostanów nadleśnictwa

A. Ochrona lasu przed szkodliwymi owadami.

Nadleśnictwo Kartuzy jest całkowicie wolne od rzeczywistego zagrożenia ze strony najgroźniejszych szkodników pierwotnych sosny. Niemniej jednak Nadleśnictwo corocznie prowadzi prognozę występowania brudnicy mniszki poprzez odłów samców za pomocą pułapek feromonowych. Z pośród szkodników wtórnych w minionym okresie największe szkody spowodowane były przez kornika drukarza, jednakże na podstawie kart ewidencyjnych 2018 – 2025 zauważalny jest jego znaczący spadek powierzchniowego występowania.

B. Ochrona lasu przed zwierzyną.

Największe zagrożenie dla upraw leśnych w Nadleśnictwie Kartuzy stanowi zwierzyna płowa (głównie jeleń) ale ich rozproszony charakter czyni je gospodarczo znośnymi. W ostatnich latach 2018-2025 uszkodzenia objęły powierzchnię od 105,90 ha w 2020 roku do 52,09 ha w 2024 roku – zauważalna tendencja malejąca. We wskazanym okresie zabiegi ochronne wykonano na powierzchni 734 ha, w tym zabezpieczanie mechaniczne na 490 ha i chemiczne na 244 ha. Powierzchnia zabiegów mechanicznych dominuje nad zabezpieczaniem chemicznym.

C. Ochrona lasu - szkody abiotyczne.

Szczególne znaczenie w kontekście szkód abiotycznych stanowią uszkodzenia od wiatru, śniegu oraz na wskutek zakłócenia stosunków wodnych (obniżenie wód gruntowych) bądź niskich i wysokich temperatur. Skutkuje to osłabieniem drzewostanów, czego następstwem jest zwiększona podatność na szkody od grzybów bądź owadów.

Głównymi przyczynami wydzielania się posuszu świerkowego ogółem w okresie obowiązywania aktualnego PUL były: szkody od wiatru oraz kornik drukarz. Natomiast

głównymi przyczynami wydzielania się posuszu liściastego ogółem w okresie obowiązywania aktualnego PUL były: niskie i wysokie temperatury (zmrożenia i oparzenia) oraz zakłócenia stosunków wodnych.

D. Ocena stabilności drzewostanów

Dla drzewostanów Nadleśnictwa Kartuzy za istotne czynniki wpływające w latach 2018-2025 na stabilności drzewostanów uważa się: kornika drukarza, hubę korzeni, wysokie i niskie temperatury, wiatr, śnieg. Presja szkodliwych czynników zarówno biotycznych jak i abiotycznych może być przyczyną lokalnego obniżenia stabilności drzewostanów. Niemniej jednak aktualnie drzewostany Nadleśnictwa Kartuzy są ocenione jako stabilne. Przypisanie ostatecznej cechy stabilności drzewostanów jest możliwe po inwentaryzacji terenowej w trakcie prac taksacyjnych, z uwzględnieniem czynników ryzyka podanych przez ZOL.

8. Informacji o posiadanych inwentaryzacjach i opracowaniach z zakresu gleboznawstwa leśnego, fitosocjologii, siedlisk przyrodniczych, inwentaryzacji zasobów martwych drzew, danych dotyczących docelowej sieci dróg, koncepcji gospodarowania wodą w lesie (np. w obszarach nieobjętych dotychczas tymi pracami) oraz propozycji ich uzupełnienia;

Podstawę prac urzędniowych stanowi opracowanie siedliskoznawcze sporządzone przez pracownię siedliskoznawstwa BULiGL w Gdyni (według stanu na dzień 01.01.2016 r.). Na podstawie produktów tego opracowania, obejmujących warstwę geometryczną oraz mapy, Wykonawca PUL zaktualizuje informacje dotyczące typów siedliskowych lasu (TSL), stanu siedlisk oraz opisów gleb dla wydziałów leśnych. Obiekty liniowe uwzględniały będą informacje zawarte w opracowaniu docelowej sieci drogowej z 2020 roku. Ponadto uwzględnione zostaną zapisy planów ochrony rezerwatów przyrody, planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz planu ochrony dla Kaszubskiego Parku Krajobrazowego. Kody siedlisk przyrodniczych wraz z ich stanami zachowania, określone w wymienionych dokumentach planistycznych, zostaną zamieszczone w opisach taksacyjnych.

W ramach prac urzędniowych wykonany zostanie również Plan Gospodarowania Zasobami Wodnymi, którego wprowadzenie ma na celu kompleksową aktualizację danych o układzie hydrograficznym i stanie urządzeń wodnych, ze szczególnym uwzględnieniem analizy zasobów dyspozycyjnych w zlewniach leśnych. Wyznaczenie składników bilansu wodnego siedlisk i gleb oraz konsolidacja wyników modelowania z pracami terenowymi, umożliwi precyzyjne określenie pilności działań regulacyjnych. Pozwoli to na obiektywne ustalenie priorytetów w zakresie budowy i modernizacji infrastruktury wodnej, przy jednoczesnym uwzględnieniu wpływu kluczowych czynników zewnętrznych na stabilność ekosystemu.

9. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa wraz z omówieniem zasad ich wyróżniania;

Na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy Nadleśnictwa Kartuzy proponuje się utworzenie gospodarstw wg § 102 IUL:

a) SPECJALNE (S)

- lasy w bezpośrednich strefach ochronnych ujęć i źródeł wody;
- wyłączone powierzchnie badawcze i doświadczalne;
- WDN i d-stany zachowawcze;
- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności (...)
- lasy na gruntach spornych;
- lasy uznane w protokole z NU za cenne ze względów kulturowych, religijnych i ekologicznych;
- rezerwy przyrody wraz z otulinami oraz projektowane rezerwy przyrody;
- drzewostany objęte prawnym zakazem pozyskiwania drewna
- ze względu na szczególne znaczenie dla ochrony przyrody (strefy ochrony całorocznej);
- drzewostany, w odniesieniu do których, w protokole z NU, podjęto decyzje o czasowym zaniechaniu planowanego użytkowania rębego w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu, obejmujące w szczególności siedliska bagienne, łęgowe oraz strefy buforowe przy wrażliwych ekosystemach wodno-błotnych;
- priorytetowe siedliska przyrodnicze N2000

b) ODDZIAŁYWANIA SPOŁECZNEGO (OS)

Obszary związane z częstym i intensywnym pobytem ludzi w lesie w celach rekreacyjnych, wypoczynkowych, zdrowotnych i innych ważnych społecznie:

- lasy uzdrowiskowe w strefach A i B ochrony uzdrowiskowej, określonych statutem uzdrowiska;
- obszary lasów z intensywnym i zrównoważonym zagospodarowaniem rekreacyjnym i turystycznym;
- obszary lasów o szczególnym znaczeniu kulturowym dla lokalnych społeczności, wskazane wstępnie podczas NU, uzgodnione po zakończeniu prac terenowych i ostatecznie przyjęte podczas NPP.

c) ZRĘBOWE (Z)

Gospodarstwo zrębowe obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których stosuje się zrębowy sposób zagospodarowania (założenie do Projektu PUL Nadleśnictwa Kartuzy - Brak Gospodarstwa Zrębowego).

d) PRZERĘBOWO ZRĘBOWE (P-Z)

Gospodarstwo przerębowo-zrębowe obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których stosuje się przerębowo - zrębowy sposób zagospodarowania.

e) PRZERĘBOWE (P)

Gospodarstwo przerębowe obejmuje lasy stabilne z wiodącą funkcją gospodarczą, w których projektuje się przerębowy sposób zagospodarowania.

f) ODBUDOWY LASÓW NIESTABILNYCH (N)

Gospodarstwo odbudowy lasów niestabilnych obejmuje lasy niestabilne (niezależnie od wieku), a których obecny stan i kondycja wskazują na zaawansowany proces rozpadu.

10. Wybór metody inwentaryzacji zasobów drzewnych;

Zgodnie z wnioskiem Nadleśnictwa Kartuszy inwentaryzacja zasobów drzewnych zostanie wykonana metodą ALS (*Lotnicze skanowanie laserowe*) - zgodnie z zapisami IUL.

11. Typy drzewostanów (TD) i rodzajów rębni dla poszczególnych typów siedliskowych lasu oraz leśnych siedlisk przyrodniczych;

Propozycje typów drzewostanów zostały określone na podstawie opracowania glebowo-siedliskowego i przedstawione w formie tabeli.

Mezoregiony: Pojezierza Kaszubskiego, Pojezierza Bytowskiego i Zaborski (I-18, I-14, III-2)

Typ siedliskowy lasu i wariant wilgotnościowy	Zespół roślinny i trofizm siedliska	Struktura	Typ drzewostanu TD	Gatunki główne	Gatunki domieszkowe	Gatunki biocenotyczne	Sposób zagospodarowania
gat1	2	3	4	5	6	7	8
Bśw 1	<i>Leucobryo - Pinetum</i> świeże oligotroficzne rodzaje siedlisk	lp	So	So 80 - 100%	Brz i inne do 20%,	Jrz, Jał.da i inne	II, III, IV, V
Bb 1 – 3	<i>Vaccinio uliginosi - Pinetum</i> wszystkie oligotroficzne rodzaje siedlisk na torfach wysokich	lp/ struktura przerębowa	So	So 80 - 90%	Brz.o, Brz 10% - 20%	Jrz, Jał.da i inne	pozostawienie drzewostanu do naturalnych procesów odnowieniowych (warianty mokre i bardzo mokre) /V
BMśw 1-2	<i>Fago - Quercetum</i> mezotroficzne rodzaje siedlisk świeżych i silnie świeżych	lp/llp	Bk Db So	So 30-50% Dbb 30-40% Bk 20-40%	Dbs, Gb, Kl, Lp, Jw, Brz, Os,Md,Św, Jd i inne do 20%	Gr, Jb, Jrz, Der.ś, Szk,, Śl.t i inne	II, III, IV, V
BMw 1 – 2	<i>Fago - Quercetum</i> mezotroficzne rodzaje siedlisk świeżych i silnie świeżych	lp/llp	Bk Db So	So 30-50% Dbb 30-40% Bk 20-40%	Dbs, Gb, Kl, Lp, Jw, Brz, Brz.o, Os, Ol, Md, Św, Jd i inne do 20%	Gr, Jb, Jrz, Der.ś, Szk,, Śl.t, Kru, Cis i inne	II, III, IV, V
BMb 1 - 3	<i>Vaccinio uliginosi - Betuletum pubescentis</i> mezotroficzne rodzaje siedlisk bagiennych	lp/ struktura przerębowa	So – Brz	Brz om 40% - 70% So 20 - 50%	Brz, Św, Ol i inne 10 - 20%	Wb, Os, Kru, Jrz, Cis i inne	pozostawienie drzewostanu do naturalnych procesów odnowieniowych (warianty mokre i bardzo mokre) / IV, V
LMśw 1 – 2	<i>Luzulo pilosae – Fagetum</i> mezotroficzne siedliska świeże i silnie świeże	lp/llp	So – Bk	Bk 60 - 90% So 10 - 30%	Db, Jw, Brz, Kl, Lp, Os, Gb, Św, Md, Dg, Jd i inne do 30%	Kl, Gr, Jb, Cis, Wb, Iwa ,Czr.p, Czm, Jrz, Szk, Der.ś, Głg, Śl.t i inne	II,III,IV,V

Typ siedliskowy lasu i wariant wilgotnościowy	Zespół roślinny i trofizm siedliska	Struktura	Typ drzewostanu TD	Gatunki główne	Gatunki domieszkowe	Gatunki biocenotyczne	Sposób zagospodarowania
gat1	2	3	4	5	6	7	8
LMśw 1 – 2	<i>Stellario holosteae - Carpinetum betuli</i> mezotroficzne siedliska świeże i silnie świeże	llp	Gb -Bk - Db	Db 40 - 60% Bk 20 - 30% Gb 10 - 30%	Lp, Jw, Kl, Brz, Os, Md, Wz, So, Św, Dg, Jd, Czp. i inne do 30%	Kl, Gr, Jb, Kal.k, Cis, Wb, lwa, Czp.p, Czm, Jrz, Szk, Der.ś, Głg, Śł.t i inne	II,III,IV,V
LMśw 1 – 2	<i>Fago - Quercetum</i> - mezotroficzne siedliska świeże i silnie świeże	lp/llp	So Bk Db	Dbb 40 - 50% Bk 20 - 40% So 20 - 30%	Lp, Jw, Kl, Gb, Dbs, Brz, Os, Św, Md, Jd, Dg i inne do 20%	Kl, Gr, Jb, Kal.k, Trz, Wb, lwa, Czp.p, Czm, Jrz, Szk, Der.ś, Głg, Śł.t, Cis i inne	II, III, IV, V
LMw 1	<i>Stellario holosteae - Carpinetum betuli</i> mezotroficzne siedliska wilgotne	llp	Gb-Db	Dbs - 50-80% Gb 20%	Dbb, Wz, Św, Brz, Kl, Jw, Lp, Os, Ol, Md, So i inne do 30%	Kl, Gr, Jb, Kal.k, Trz, Wb, lwa, Czp.p, Czm, Jrz, Szk, Der.ś, Głg Śł.t, Cis i inne	II,III,IV,V
LMb 1 – 3	<i>Sphagno squarrosi - Alnetum</i>	lp	Brz – Ol	Ol 50% - 70% Brzo 20% - 30%	So, Brz, Św, Brzb i inne do 30%	Wb, Trz, Jrz, Gr, Jb, Cis i inne	pozostawienie drzewostanu do naturalnych procesów odnowieniowych (warianty mokre i bardzo mokre)/ IV,V
Lśw 1 – 2	<i>Galio odorati – Fagetum</i> eutroficzne rodzaje siedlisk w wariacie świeżym i silnie świeżym	lp/llp	Bk	Bk 70% - 90%	Db, Lp, Wz, Jw, Kl, Dg, Gb, Os, So, Św, Md, Js, Jd, Dg Czp.p i inne do 30%	Kl, Gr, Jb, Cis, Kal.k, Trz, Wb, lwa, Czp.p, Czm, Jrz, Szk, Der.ś, Głg, Śł.t i inne	II,III,IV,V
Lśw 1 – 2	<i>Stellario holosteae - Carpinetum betuli typicum</i> eutroficzne siedliska świeże i silnie świeże	llp	Lp-Gb-Db	Dbs 50% - 70% Gb 20-30 % Lp 10% - 20%	Dbb, Kl, Jw, Wz, Bk, So, Md, Dg, Św, Os, Js, Czp p, Jd i inne do 20%	Kl, Gr, Jb, Cis, Kal.k, Trz, Wb, lwa, Czp.p, Czm, Jrz, Szk, Der.ś, Głg, Śł.t i inne	II,III,IV,V
Lw 1 – 2	<i>Stellario holosteae - Carpinetum betuli ficarietosum</i> eutroficzne siedliska wilgotne i silnie wilgotne	lp/llp	Wz-Db	Dbs 60% - 90%, Wz 10-30%	Dbb, Lp, Jw, Kl, Ol, Js, Gb, Bk, So, Św, Md, Jd, Dg, Czp i inne do 30%	Kl, Gr, Jb, Cis, Kal.k, Trz, Wb, lwa, Czp.p, Czm, Jrz, Szk, Der.ś, Głg, Śł.t i inne	pozostawienie drzewostanu do naturalnych procesów odnowieniowych (warianty mokre i bardzo mokre) / IV,V
Lł 0 – 2	<i>Ficario – Ulmetum minoris</i> eutroficzne rodzaje siedlisk niezalewane, zalewane i podtapiane, na	lp/llp	Js-Wz-Db	Dbs 40-70% Wz 10-30% Js 10-30%	Ol, Lp, Jw, Kl, Tp, Cze. pt, Os i inne do 30%	Kl, Gr, Jb, Cis, Kal.k, Trz, Wb, lwa, Czp.p, Czm, Jrz, Szk, Der.ś, Głg, Śł.t i inne	pozostawienie drzewostanu do naturalnych procesów odnowieniowych (warianty mokre i bardzo mokre) / IV, V

Typ siedliskowy lasu i wariant wilgotnościowy	Zespół roślinny i trofizm siedliska	Struktura	Typ drzewostanu TD	Gatunki główne	Gatunki domieszkowe	Gatunki biocenotyczne	Sposób zagospodarowania
gat1	2	3	4	5	6	7	8
	tarasach zalewowych i nadzalewowych małych rzek i strumieni						
Ol 1 – 3	<i>Ribeso nigri - Alnetum</i> eutroficzne siedliska bagienne	lp	Ol	Ol 80% - 90%	Brzo, Brz, Js, Wb, Kl, Wz i inne do 20%	Kl, Gr, Jb, Kal.k, Trz, Wb, Iwa, Czr.p, Czm, Jrz, Szk, Der.ś, Głg Śl.t i inne	pozostawienie drzewostanu do naturalnych procesów odnowieniowych (warianty mokre i bardzo mokre) /IV,V
OlJ 1 – 2	<i>Fraxino – Alnetum i Carici remotae - Fraxinetum</i> eutroficzne siedliska na torfach niskich, namulach i murszach	lp	Js – Ol	Ol 50% - 70% Js 20% - 40%	Dbz, Brzo, Brz, Wz, Kl i inne do 20%	Kl, Gr, Jb, Kal.k, Trz, Wb, Iwa, Czr.p, Czm, Jrz, Szk, Der.ś, Głg Śl.t i inne	pozostawienie drzewostanu do naturalnych procesów odnowieniowych (warianty mokre i bardzo mokre) /IV,V

Dobór gatunków domieszkowych i biocenotycznych na podstawie troficzności siedliska, jego zróżnicowania w ramach danego wydzielenia z wykorzystaniem wszystkim mikrosiedlisk.

*Fago-Quercetum na BMśw i BMw – w zależności od żyzności siedliska i wilgotności możliwa kombinacja gatunków głównych ze wskazaniem na Dbz.

**Akceptujemy odnowienia naturalne wszystkich gatunków rodzimych w tym Brz, Os w większym udziale na żyzniejszych siedliskach BMśw, LMśw, LMw i Lśw oraz So na siedliskach żyznego LMśw oraz Lśw kompensując je wprowadzaniem gatunków właściwych dla siedliska np. w fazie młodnika przez uznanie odnowień naturalnych lub podsadzanie II piętra – docelowy kierunek zagospodarowania wynika z zaplanowania właściwej wskazówki.

12. Wiek rębności dla głównych gatunków lasotwórczych;

Przyjęte wieki rębności dla głównych gatunków drzew:

- So – 100 lat
- Bk – 120 lat
- Jd – 120 lat
- Db – 160 lat
- Św – 80 lat

Przyjęte wieki rębności dla gatunków pozostałych:

- Md, Js, Kl – 100 lat
- Gb, Os, Brz, Ol – 80 lat
- Wz, Jw, Lp, Dg – 120 lat
- Ol szara, Ol odrośl. – 60 lat
- Tp, Wb – 40 lat

- *inne zgodnie z IUL.*
- *na obszarach Natura 2000 dla siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony przyjęć zapisy PZO*

13. Uwzględnienie odpowiedniego postępowania gospodarczego na powierzchniach badawczych, np. glebowych powierzchniach wzorcowych (GPW), powierzchniach monitoringu lasu (SPO II);

Na terenie Nadleśnictwa Kartuzy występują Glebowe powierzchnie wzorcowe (GPW) powołane zarządzeniem Naczelnego Zarządu LP (Z-2-710-48/75) z dnia 31.05.1975 r. Są one zlokalizowane w Leśnictwie Bilowo, oddz. 220 do 224, 233 do 237 oraz 240 do 242 – łączna powierzchnia 352,02 ha. Ich zadaniem jest zapewnienie wzorców gleb typowych dla danego regionu. Glebowe Powierzchnie Wzorcowe (z uwagi na główną funkcję – ochronę gleby i jej naturalnych właściwości) zalicza się do lasów glebochronnych. Przyjęto, że dotychczasowe granice GPW nie będą podlegać korektom. W opisie taksacyjnym podane zostaną informacje o GPW, natomiast szczegółowe omówienie zagadnienia znajdzie się w dedykowanym dziale elaboratu. Prócz opisu dla GPW należy również oznaczyć ich lokalizację na mapach gospodarczych i przeglądowych. Na obszarach zaliczonych do GPW stosować rębnie IV, V bądź II odznaczającą się długim okresem odnowienia.

14. Informacje wymagane w prognozie oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko na podstawie uzgodnienia z RDOŚ w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

Projektowany zakres oraz stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został określony przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku (pismo RDOŚ-Gd-WOC.411.9.2025.MG.1 z dnia 12 maja 2025 r.). Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kartuzy na lata 2028-2037 na środowisko zgodnie z wymaganiami art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) – dalej ustawa ooś..

Prognoza oddziaływania na środowisko powinna uwzględniać diagnozę stanu środowiska na obszarach objętych oddziaływaniem (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit b ustawy ooś.), określać przewidywane znaczące oddziaływanie spowodowane realizacją ustaleń planu, a w szczególności na cele i przedmioty ochrony oraz integralność następujących obszarów:

- Rezerваты Przyrody: Szczelina Lechicka, Lubygość, Staniszewskie Zdroje, Jezioro Turzycowe, Kurze Grzędy, Staniszewskie Błoto, Leśne Oczko, Żurawie Chrusty, Zamkowa Góra, Stare Modrzewie, Ostrzycki Las, Szczyt Wieżyca na Pojezierzu Kaszubskim, Żurawie Błota, Dolina Mirachowskiej Strugi*

(* - rezerwat nie uwzględniony w uzgodnieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 12 maja 2025 r. – zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody Doliny Mirachowskiej Strugi z dnia 28 maja 2025 r);

- Parki Krajobrazowe: Kaszubski Park Krajobrazowy;
- Przedmioty ochrony obszarów Natura 2000: Lasy Mirachowskie, Dolina Górnej Łeby, Kurze Grzędy, Staniszewskie Błoto, Prokowo, Dąbrówka, Nowa Sikorska Huta, Piotrowo, Uroczyska Pojezierza Kaszubskiego, Jeziora Kistowskie.

RDOŚ w Gdańsku wnosi również o uwzględnienie w prognozie oddziaływania na środowisko:

- opisu przewidywanych do zastosowania rozwiązań w ramach gospodarki leśnej, mających na celu zapobieganie, ograniczenie negatywnych oddziaływań, w szczególności na cele i przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000 - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy (art. 51 ust. 2 pkt 3 lit a ww. ustawy) np.: ze względu na konieczność ochrony stwierdzonych gatunków chronionych;
- opisu środowiska przyrodniczego terenu objętego planami ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną na podstawie: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014, poz. 1713), Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 ze zm.), Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409), Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).
- w opisach taksacyjnych należy ujawnić istnienie obszarów chronionych. Korzystne byłoby zamieszczenie w opisie taksacyjnym wydzielenia (w polu tekstowym), nazw siedlisk przyrodniczych, znajdujących się na gruntach właścicieli prywatnych, o ile zostaną stwierdzone (stanowiących przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 oraz siedlisk przyrodniczych położonych poza obszarami Natura 2000).
- celów ochrony dla wskazanych obszarów Natura 2000;
- na załączniku kartograficznym należy załączyć lokalizację terenów objętych projektem PUL w odniesieniu do obszarów Natura 2000 oraz uwzględnić lokalizację jezior cieków, siedlisk przyrodniczych, a także gatunków które stanowią przedmiot ochrony w ww. obszarach Natura 2000.

15. Informacje o potrzebie opracowania zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 w projekcie planu urządzenia lasu;

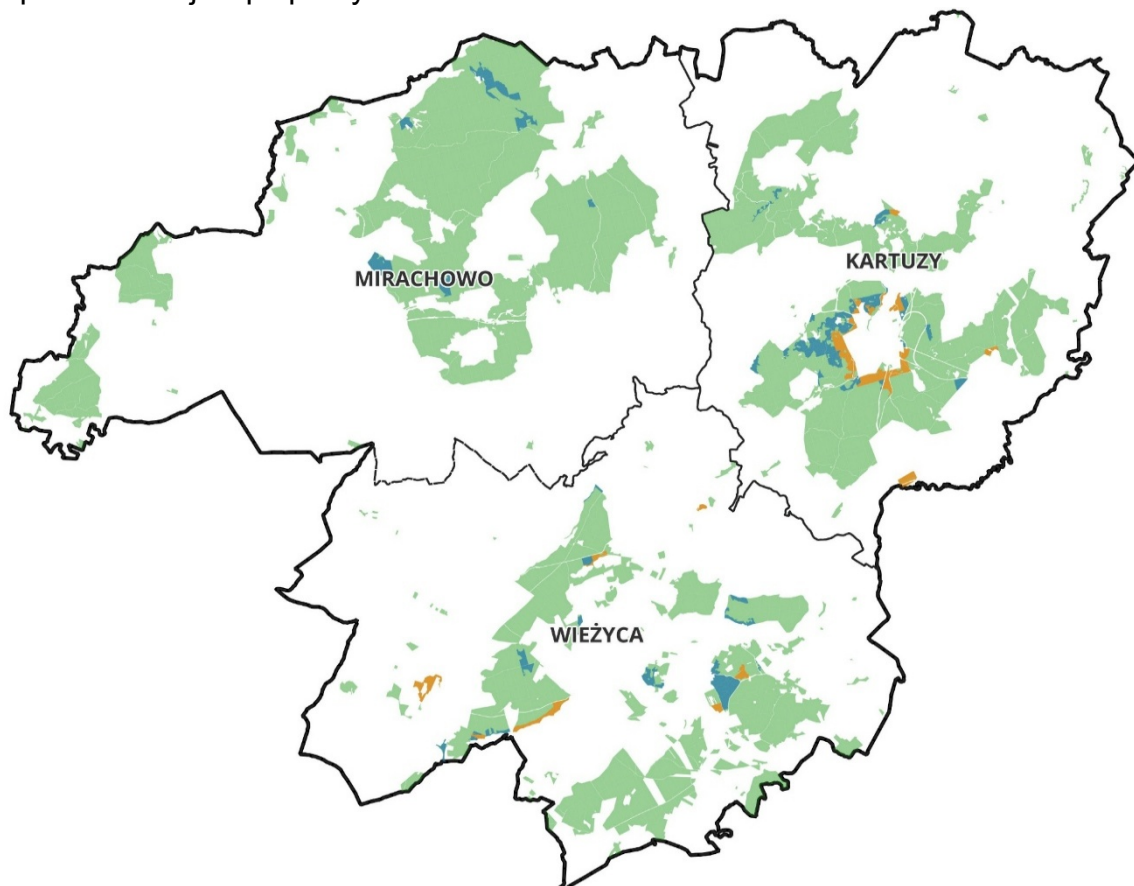
W związku ze zmianą ustawy o ochronie przyrody nie planuje się wykonywania zakresu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

16. Informacje o udziale społeczeństwa i kolejnych etapach opracowania projektu planu urządzenia lasu;

- Debata publiczna – Narada Projektu Planu
- Konsultacje bieżące w ramach Zespołu Lokalnej Współpracy

17. Lasy o zwiększonej funkcji społecznej – lokalizacja na obszarze Nadleśnictwa Kartuzy;

Nadleśnictwo wyodrębniło obszary związane z częstym i intensywnym pobytem ludzi w lesie w celach rekreacyjnych, wypoczynkowych, zdrowotnych i innych ważnych społecznie, które w zależności od intensywności użytkowania zaliczono do dwóch kategorii: strefa intensywnego oddziaływania społecznego oraz strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego. W tych obszarach gospodarka leśna podlegać będzie daleko idącym modyfikacjom ukierunkowanym na zaspokajanie potrzeb społecznych w szczególności na zachowaniu charakteru oraz utrzymaniu walorów krajobrazowych lasu. Propozycja Nadleśnictwa zobrazowana została na poniższym załączniku graficznym i podlegać będzie dalszym konsultacjom w ramach zespołu lokalnej współpracy:

- Strefa intensywnego oddziaływania społecznego
- Strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego

18. Opinia Zespołu Lokalnej Współpracy dotycząca problematyki związanej z wykonaniem Planu Urządzenia Lasu;

Zespół Lokalnej Współpracy nie przedłożył opinii dotyczącej założeń do projektu planu urządzenia lasu w terminie przewidzianym w § 8 ust. 4 Instrukcji Urządzania Lasu (IUL). Należy jednak wskazać, iż w dniu 08.04.2026 r. w siedzibie Nadleśnictwa Kartuzy odbyło się pierwsze posiedzenie Zespołu, podczas którego doszło do ukonstytuowania się prezydium w składzie pięcioosobowym (pięciu równoprawnych członków Zespołu bez wyłonienia osoby Przewodniczącego). Szczegółowy przebieg obrad oraz zakres poruszanej tematyki zostały udokumentowane w protokole z przedmiotowego spotkania, który stanowi załącznik do niniejszego dokumentu.

Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki
Leśnej
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Gdańsku

Andrzej Gajowniczek

/podpisano elektronicznie/

W załączeniu:

1. Lista obecności na NU;
2. Protokół ze spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy.

Do wiadomości:

1. Nadleśnictwo Kartuzy;
2. Wydziały ZG, ZO, ED, DA, DR – w/m.